

udvikling. Ifølge Lene Espersen skal Danmark suverænt være herre over sit eget drikkevand. Men hun siger samtidig: »Der kan være nogle relevante hensyn at tage til den fri handel med vand på flaske og lignende. Men det skal ikke gå ud over Danmarks muligheder for at beskytte grundvandet og dermed drikkevandet optimalt.«

Forslagsstillerne er ikke enige med Lene Espersen i, at der skal laves to direktiver for drikkevandet, således at f.eks. vand på flaske frit skal kunne indføres – af hensyn til det indre markeds bestemmelser – uden at Danmark kan skride ind over for dette vands kvalitet, mens vi i det andet direktiv om vores eget grundvand/drikkevand skal kunne stille de krav, vi måtte ønske. Forslagsstillerne håber, at de konservative – som et minimum – vil være med til at stemme imod det nuværende udkast til direktiv, hvis Lene Espersens ønske om, at der udfærdiges to direktiver med ovenstående indhold i EU, ikke bliver en realitet.

»EU's affaldsplaner truer kommuners genbrugs-politik«, kan Information skrive i overskriften den 9. oktober 1996 i forbindelse med en ny meddelelse fra Europa-Kommissionen om EU's affaldsstrategi og udkast til rådsresolution – KOM(96)399. I forlængelse af direktivet om drikkevand er også dette udspil et angreb på den danske politik på området, og det har da også medført kraftige reaktioner fra kommuner og miljøorganisationer her i Danmark.

I Miljø- og Energiministeriets notat til Folketingets Europaudvalg om sagen – alm. del, bilag 30 – hedder det opsummerende:

»Formålet med Kommissionens meddelelse er at justere den gældende affaldsstrategi . . . I strategien gennemgås, hvordan Kommissionen fortolker den gældende EU-lovgivning om affald. Bl.a. definitionen af affald som en vare, muligheden for at anvende nærheds- og selvforsyningsprincippet i forbindelse med regulering af affaldstransporter mellem medlemsstater og medlemsstaternes mulighed for at få udvidet EU's liste over farligt affald.

Med hensyn til nyttiggørelse anskues dette primært ud fra indre markeds hensyn, idet der ikke omtales styringsmidler, som kan sikre en bedre varetæelse af miljømæssige hensyn.«

I notatets afsnit om »Transport af affald« hedder det: »Strategien fremhæver, at affald til nyttiggørelse hovedsagelig er underlagt principperne om fri varebevægelse for det indre marked. Det understreges, at anvendelsen af nærheds- og selvforsyningsprincippet i forbindelse med regulering af transport af affald kun kan ske i forbindelse med affald til bortskaffelse og ikke i forbindelse med affald til nyttiggørelse.«

Det er sådanne formuleringer, som gør, at Anker Riis fra Kommunernes Landsforening, som er ekspert i affaldspolitik, til Information den 9. oktober 1996 kan sige: »Genbrug koster penge. Hvis man vil have genbrug, er man nødt til at have nogle redskaber i form af for eksempel regler, som sikrer, at affaldet går til genbrug og ikke til forbrænding, som er billigere.«

I samme artikel citerer Information også brevet fra Danmarks Naturfredningsforening til miljøkommissær Ritt Bjerregaard, hvor de skriver: »At affald til genanvendelse (herunder affald, der forbrændes med energiudnyttelse) betragtes som en vare, betyder f.eks., at husholdningsaffald eller erhvervsaffald fra Kerteminde frit kan køres til Gibraltar og blive behandlet eller forbrændt dér. Dette vil . . . medføre, at kommunernes affaldsplaner sættes ud af kraft.«

I midten af juli måned i år mødtes EU's miljøministre til et uformelt møde i Dublin, hvor bl.a. denne diskussion stod på dagsordenen. Kristeligt Dagblad skrev den 16. juli 1996 om dette møde og dets dagsorden:

»Striden står om den del af affaldet, der kan brændes og dermed bruges til energi. Efter EU's opfattelse er den type affald genanvendeligt og som sådan ikke rigtigt affald, men en vare. Derfor kan myndighederne ikke nægte forbrændingsanlæg ret til at købe udenlandsk affald, hvis de kan få en højere pris for at modtage det end lokalt affald. De danske affaldsselskaber har i den forbindelse været betænkelige ved importen af tysk affald, fordi man frygtede, at det ville gå ud over kapaciteten til at modtage affald.«

I samme artikel siger miljømedarbejder i Danmarks Naturfredningsforening Joakim Harees Lassen:

»Strategien er et knæfald for liberalisterne. Det er et klassisk eksempel på, at der sidder nogle EU-folk, som har haft held til at få markedskræfterne til at veje tungere end hensynet til miljøet.« Desuden siger han ifølge Kristeligt Dagblad: »Kommissionens oplæg til affaldsstrategi går direkte mod en afgørelse fra EF-Domstolen i 1993. Her fastslår Domstolen, at hver enkelt region, kommune eller anden lokal enhed skal træffe passende foranstaltninger med henblik på at kunne modtage, behandle eller bortskaffe affald, således at transporten begrænses i videst muligt omfang.«

Problemet's kerne er, at logikken i det indre marked – og dermed i den kapitalistiske markedsstyring – medfører, at alt skal behandles som en vare, der kan købes og sælges. Tilmed opfattes mere transport og forbrænding af affald i sig selv som et gode, da det er udtryk for vækst, også selv om dette er i direkte mod-